

A' ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNEK
KÉGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBOL Szombaton 8. Decemb. 1787.

Kétszeges Hadi - Fellegek.

Déts, Páris és Pétervára; Páris, Madrit és Londón
között mind-szüntelen 2 Kurir vagyon edgy
nyomban; az edgyik érkezik, a' másikt indút, és
ugyan azon edgy órában sokszor 3-is érkezik-meg
ugyan azon edgy Udvarhoz, még-is az el-kezdet
hadi-kézfuletek nem hogy szünnének, hanem napról
napra nevednek; és a' függöben lévő bizonytalan
tsatát tsak a' környülállások hirdetik; mert tsak ezek
szemmel-láthatók, a' többit a' titkos kamarák' hölts
Firhangjai el-rejtették szemeink elől. Azt irják, hogy

Fif. f

a'

a' F. Császárnak minden magános Táborig készülete már kész, és minden orán indíttatni fogna Budára, és onnan némely része Pétervárad-felé. Minden Hadi-Nép' és Barmok' élésekre meg-kivántató dolgok szorgalmatoson hordatnak őszve. Budára nem régebben 2 Milliom forintok küldettettek-le. Valamint Péterváradon, ugy Szebenben és Tsernovitzban Hadi-Cafák fognak fel-állíttatni, (igy írják) mellyek közzül mindenikben 2 Milliom forintok fognak szüntelen készen állani. Bétsben és a' körül-fekvő Helységekben napszámosok vétettettek-fel, kik 5 garas minden-napi fizetés mellett Sántz ásni a' szélekre vitetnek, és 3 esztendeig kelletik magókat ezen szolgálatra le-kötelezniek. Nápolyban és Piemontumban keményen készíttetnek a' hadi-hajók a' Muszka költségen, mellyek Auszriai fegyverekkel és Muszka tengeri Katónákkal fognak meg-rakattatni. A' Lóm-bárdiai F. Ts. és K. Sergek ollyón parantsólatót mondótnak vetteknék lenni, mellyszerént a' Magyar-országi Táborhoz ragasztatnak. Tseh-országban — sok Politikusok ide figyelmeznék erősebben. — Nem kisebbek a' hadi-készületek, és azt írják, hogy most itten minden Falnak 5 ujj Katónát kelletik adni, mellyeknek számok csak 19 ezer 155 fejekre fogna menni; ha a' Királyi és Mező-Városokat a' Faluk rendébe számláljuk-is; mivel itt az 1770-dik esztendőbeli számlálás szerént 244 Királyi Városok, 303 Mező-Városok és 11-ezer 284 Faluk találtanak. — A' Torok szélekről érkezett tudósítás szerént Nikópólis táján Búlgáriában 20-ezerből álló Török Sereg vagyón útbán, mely Belgrádnak óltalmazására érkezendő és azt mondják, hogy ennek következésé az, hogy a' F. Ts. és K. Gyalogság e' táján nagyobb részént, mőzdül elé az eddig katónaság nélkül álló

zféleknek-is meg-lepésre. — A' Szávának régi ágán, 16-dik Nov. a' hid meg-készülvén, a' *Semlin* körül eddig üres helyek szorgalmatoson töltenek katónasággal. Az említett hidnak épülete és ez az ujj dollog hogy a' *Semlintől* nem mészze a' *Dúnán* lévő Szigeten Ts. és K. Őrzők kezdettek állani, olyan Zavarart okozott a' Törökök között, melly miatt a' *Basa* nem kevésbé ijedett-meg edgy könnyen történhető támadástól. A' hónnan a' *Dúna* partos a' *Basától* minden Falu parantsólatót vett, hogy azok körül kettős Sántzók áfásanak 's rész-szerént Spanyol Sórómpokkal rész-szerént pedig hegyes karókkal (*Pallisád*) rakásanak és veresenek körül. Minden ember kételen kardal, puskával vagy ha az nintsen villával, vagy akár mi egyéb fegyverrel fel-fegyverkezve lenni. A' készületekre nézve nints köztök sem Hétköz sem Vasárnap. Maga a' *Basa* sem álhat minden rendeletlenségeiknek ellene; közelebről közüllök edgy néhányan a' *Száva-vize* partján, két Ts. és K. Őrzőt vagdaltak öszve. Más helyt ugyan ezen víznek inekő partján szerentsétleőbbek vóltanak, hól íókan öszve gyülvén fel-hágnak edjet edgy magós fára, az hónnét ez a' mi őrzőinkre biúzi szemekkel széllyel nézhessen és a' többinek, mire töllozzanak a' miénk az ujj őrző helyek fel-állittásával, meg-mondhassa: a' tekintőre alig érkezik-fel hól edgy gollyóbis szerentséltetvén az ujj vendég érkezésit, Fő meredek köszönti az alatt marattakat, kiktől edgy 'fákba dugatván, hólta-is szaladva ment a' többinek a' vállán a' *Száva-vizén* keresztül. Ez é-szerént hólta után 2 vizen mégyen keresztül; edgyiken a' *Szaván Boszniába*, másikon a' *Styxen* az *Eliséumra*. — *Páris*. Külömb külömb-féle tudósítások.

nak ereje szerént a' Frantzia Nemzetnek nagyobb része, a' Londoni Udvarral esett szövetségért békélenkedik a' Király ellen, és azt itéli hogy az Anglusokkal való véres tsata sokkal nagyobb ditsőségre szolgált volna a' Nemzetnek, mint a' békeiség. Nevezetesen nagyon meg-fértette ezen labujhegyen járó Nemzetet az, hogy a' szövetségnek meg-létele után edgy néhány napokkal az Anglus Comissáriusok nagy készséggel jelenének-meg a' Frantzia Tábórnak fegyverből való le-vetkeztetésére, midőn még a' Frantzia Comissáriusok el-fem iudúltanak vala az Anglusokkal ugyan ezt tselekedni. A' Frantziák a' magok hajos-fergeiket az Anglus Comissáriusok' szemek' látára le-öltezteték a' fegyverből, és midőn a' Frantzia Comissáriusok ugyan ezt tselekedni Angliába menének, bosszúsággal illetetének, és végtére olly érzékenységekkel botsáttatának vizsza, mely a' Frantziának az Anglusal való békeiségét nagyon kétségefitti: Sőt — némellyek fogadni bátorkodnak, hogy ezen 2 Hatalomságok között köttetett szövetség csak edgy néhány hónapok alatt-is Márs által fogna fel-oldatni, mivel — A' Sponyal Udvar, melly most a' Frantzia Udvarnak leg-közelebből való Baráttya, a' Töröknek pedig segittség nyujtojanak lenni tartatik, ki-mondhatatlan hadi-készülettel vagyon. A' részegség Krápulájából tsak a' napokban jozonodott Hóllándia, a' Frantzia oltalam alól megint az Anglus barátsággra láttatik vizsza-térni; mely sem a' Frantziának sem a' Sponyalnak nem leg-kedvesebb izenet. A' Pruszszus Gyalog Sergek Hóllándiában lésznek Tavaszig, míg az Anglus soldán lévő Haszsziai Sergek által fel-váltattnak; és így Pruszszia, Anglia és a' Közönséges Tárfaság nem roszsz aka-
 róji

róji egymásnak; Azonban itt minden titok meg —
ni csak úgy adjuk a' hireket a' mint magunk másoktól
vásárlottuk. Két esztendeje már hogy *Kolonné Ur* azon
mesterkedik vala, mely-szerént az ujj Püspököknek és
Abbásoknak, a' Pápának adni szokott első esztendei
jövedelmeket el-törölhesse; de a' Papság ennek min-
denkor gátot kötven, mind eddig meg-akadályozta-
tott vala. Most bizonyosnak erősitik, hogy a' *To-
losai* fő Püspök ezen *Ultramontanumi* járomtól az
egész Nemzetet meg-szabadította.

Elegyes Tudósítások.

A' Székes - Fejérvárt Gróf *Klébersberg* képében
el-fogottatott, onnan meg-szökött és Bá. képében *De-
bretzenig* utozott. Világ vakító a' maga Pállyáját már
ki-futotta; mert ezen utóbb nevezett Városban me-
gint hálóba kerülven, Búdára visszfa küldetett. Mi-
dőt ez a' múlt hónapnak 8-dikán *Debretzenbe* érke-
zett volna, egyenefsen méne a' hadi-gazdaságot vi-
felő Tiszthez, és ezzel álla-bé. A' *Törökök* hirte-
len ellenséges ki-ütéseket téven, az első tsatára mind-
járt a' *Gyulai Serget*, 7 embereket ki-véven, mind
edgy talpig le-vágták; melyre-nézve ő mint *Kurir*
nagy siettséggel küldetett, hogy a' *F. Tsáfzárnak*,
a' főbb Vezéreknek és 2 Régimenteknek a' Városban,
7 Régimentnek pedig a' körül lévő helyekben szállást
készítsen, és ezen dológ olly sürgető, hogy ennek
egyszeriben végben kellene menni. E' mellet nagy
igéreteket teve ezen Tisztnek, hogy ha most szől-
gálatbéli készségét ki-mutotná, bizonyólon ő fogna
lenni ezen 9 Régimentnél a' fő hadi-gazdaságra Vi-
gázó Tiszt. Mutatott edgy *Levelet-is*, melynek

a' Feldm. *Lászi* Ur neve hamisson aláíja vala írva. Ezt tselekedvén a' Várósi Tanáttsal-is, ugy meg-va-kitotta ezen könnyen hívő Urakat, hogy Kommissáriusokat küldének és nyakra főre készítik a' szálláfo-
kat. A' Fejér ló Vendég-fogadot rendelik ő felségének szállásúl, és edgy szempillantotba hozzá kezdenek a' munkához, hogy azt Királyi szállásnak alkalmossá tehessék. A' fő Vezéreknek a' leg-szebb házokat ki-rendelik és el-készítik, a' 2 Régimentből pedig majd minden házhöz 10 Katónát irnak, edgy szóval nagyobb vala a' láрма és várakozás mint akkor, mikor az *Ezopus* hegye szülni akart. Midőn mindenek ezen szörgalmatoskodnának, ezen tsalárd *Kurir* forspontót parantsól, hogy elébb mehelsen más nap 6 orakor, hogy még a' más 7 Régimenteknek-is szállást parantsoljan, 's a' Hadi-gazdaság Tisztjétől 1400 forintokat kér vala, mellyel bizonyos lóvakat vehessen, és kétséggivül fel-is vette volna a' pénzt, ha az Orás, kitől már edgynéhány órát olly feltétel alatt vett vala-meg, hogy más 9-orakor fogná ki-fizetni, kétséggbe nem hozta volna a' dólját. Ezen Orás meg-hallotta, hogy 6 orakor másnap menni akar, ötet pedig 9 orára parantsolta magához a' kifizetésre; ezért a' Birohoz menvén, a' dólját meg-beszéli; kéri a' Tsáfszári Levelet; de egyéb nem lévén tsak az első, mellynek Feldm. *Lászi* vala hamisson alá-írva minden *Stempel* és pe-tsét-nélkül, a' Kurirt el-fogák, és a' hegy egeret szülvén a' Debretzeni várakozást így játzadtatá-meg. Ezen, hól Grofat, hól Bárót, hól Kurirt játzadó vakmerő tsalárdnak neve *Török*.

*Lemberg*ből 14-dik Nov. ezt irják. Nállunk közelebbről a' következendő dolog nagy figyelmetes-
sé-

léget okozott: (ezt így lehetne másként ki-fejezni
 hogy sók szó-hajtásra adótt alkalmatofságot.) Meg-
 indul négy héttel ez-előtt edgy Lengyel-nemes em-
 ber Varfóvba, ottan Tanátsósnak tétetvén; a' Domi-
 nát pedig othon hadja. Tsak hamar hire fútamódik
 el-indulása után, hogy edgy bizonyós helyt 100
 ezer forintót el-játzodván, más nap reggel az ádg-
 ba halva tanáltatott. Az Afzfony meg-vigasztal-
 tatlannak tettett lenni ezen hirt halván, 's talám
 azon Nemes emberen kívül fenki, kivel a' szomórú
 birnek hallása után tsak hamár ezüst 's egyéb drága
 pórtékait mint edgy 200 ezer Lengyel forintig öfz-
 ve tévén ide *Lembergbe* hozzánk utózott, meg-sem-
 is vigasztalhatta volna. Edgy más Nemes ember;
 ki az el-utózótnak baráttya vólt, írja Varfóvba fe-
 befs Póftán, hogy foly ithó a' dológ. Vevén amaz
 a' Levelet az említett h. II-dikén estve 9 orakor a'
 Játék-néző helyyen, 's azonba mindjárt különös Póftá-
 ra ülvén, ma reggel meg-érkezett ide. Itt 2 Comi-
 sáriust veve maga mellé, kikkel hasonlóképpen Co-
 média idején lépé-meg a' 2 Kedvest, edgymást a'
 Lófiába vigasztalva tanálván. — Némelly Tsáfzári
 Tengeri Hajósók, ugy van az hire, hogy ajánlot-
 ták volna magókat, a' Török hajokón való prédára
 és pufzcításra; de a' F. Tsáfzártól olyan feleletet
 vettek, hogy most tsak légyenek tsendefségben, ha-
 nem ha tettzik, ezen szólgálat végett Tavafzfal is-
 métt jelentsét magókat. — Tsudának tettzik némel-
 lyek előtt az, hogy az ő Felsege Tengeri-kereske-
 dése mind ez ideig óllyan tsendes béketségben foly-
 hat; midön más Királyók' és Közönséges Tártasá-
 góknak kereskedő hajóji, a' szüntelen való sók adó
 és ajándék mellett is, mellyekkel ezek, az *Algieri*.

Tünisi és Tripolisi Uralkodókhöz vífeltetnek, az ezektől való el-rabóltatástól való rettegés miatt, félelemmel ki lehetnek az ő partyaiknak tsak távol lévő tájékára-is. Nem lehet hát kétség kívül igaz az, a' mit némelyek hirteltek, hogy a' Tsászárság *Triest*-ből két hajóját küldötte volna ajándékkal az említett tólvaj tengeri kereskedést üzö Fejedelmek közzül edgyikhez: minthogy még eddig semmi szuksége nints az attól való békeség köldülésre.

Tudositás.

Bétsbén a' Vetemény úttzában (*Evant Gasse*) lakó Matériálista *Babelich B. János* adja ezen jelentés által az E. Közönségnek, különösön a' gazdaságot üzöknek; és Fő-születésü Nemességnek, tudókra; hogy ő ezen esztendőre a' *Ló-here* és minden egyéb vad füvek nemének magvok hővséges meg-tzerzése iránt gondoskodott; mivel már tudva vagyon az a-béli gazdaságnak nagy haszna. Ő az említett magból bőven főg Magyar Tsch Lengyel és Mórva Országokba szolgáltatni esztendőt által, ha valaki azáltal próbát tenni, vagy annak már hasznos tétele után azt bővebben mivelni szándékozván, a' végre nálla bizonyos rendelését tézi: minthogy ő már sok esztendőktől fogva meg-győzetett az iránt, hogy a' *Stiriai* és *Baváriai Ló-here* fümag, a' szántás ideéig nagyon meg-szükült, kivált ebben az esztendőben, midön az ár-vizek által abban sok kár tétetett. — Így kész ő azoknak-is mérféklett árért szolgáltatni, kik tsonostól tölle vásárolván, az-által magok-is kereskedni kívánnak.